

REBELL

RØD UNGDOMS BLAD – NR. 1 2009 – WWW.SOSIALISME.NO

ADVARSEL: RASFARE
FINANSKRISA TOK JOBBEN
TIL JOAKIM (21)

MY LITTLE PONY: ROCKER MOT OLJE

KNUT JONER FRA MAX MANUS:
VERDEN TRENGER FLERE OPPRØRERE

LEDER

Plutselig er det blitt høst igjen, og det føles som om ferien var over før lillesøstra di fikk skreket «Alexander Rybak». Kanskje er du som meg tilbake på skolebenken, eller på arbeidsplassen, og det rutinefylte livet ditt er i gang igjen for fullt. Men samtidig som mange av oss går for å kjøpe markeringstusjer og flere ringpermer, går andre en langt mer usikker framtid i møte. I Rebell kan du lese om elektrikerlærling Joakim som ikke har noen jobb å gå tilbake til, og ingen lønn som popper inn på konto en fast dato i måneden. Den beryktede finanskrisa har gjort at det ikke finnes arbeid for ham, og framover er det ingen som vet helt hva som skjer.

Samtidig som Joakim søker på jobber og jeg subber meg tilbake på skolebenken, er det også tid for høstens mye omtalte stortingsvalg. «Det er viktig å bruke stemmen sin», har du sikkert hørt mange ganger. Kanskje lurer du på om det egentlig er så viktig å stemme, og om stemmen din egentlig gjør en forskjell?

Det er ungdommer som deg og meg som ikke får jobb, og som blir sendt ut i "krigen mot terror". Det er våre pensjonsvilkår som går dunken, og våre fritidstilbud som legges ned. Det er vi ungdommer som taper på det! Og da er det nettopp vi ungdommer som må våkne opp og ta et standpunkt.

Jeg liker ikke å tape. Jeg er faktisk veldig dårlig til det. Derfor prøver jeg alltid så hardt jeg kan å vinne. Politikk er litt som sport, det er kjekkest når laget du heier på går av med seieren. Derfor er jeg opptatt av at ungdom vinner på norsk politikk.

Til høstens valg er stemmen din faktisk mer avgjørende enn på lenge. Den er nemlig med på å avgjøre om vi går en mørkeblå regjering i møte, eller om den rødgrønne blir sittende på tronen. Minst like viktig som å stemme mener jeg det er å få Rødt inn på Stortinget. Hvis du lurer på hvorfor det gjør en forskjell, syns jeg du skal lese gjennom denne blekka. Jeg kan garantere at du får svar på det meste.

God valghøst!

-Karna

Innhold

- 4 Krisetider?!
- 6 Bøllebrigaden
- 8 Afghanistan
- 10 Problemet/løsninga
- 12 Utdanning under okkupasjon
- 13 Høyres nye skolepolitikk er hundre år gammel
- 14 Det store oljeslaget
- 17 – Vi trenger flere opprørere!
- 18 Grunner til å reise til Gran Canaria
- 19 Quiz
- 20 Mari Eifring opp mot veggen

REBELL NR. 1 2009

Redaktør: Karna Buggeland Sælebakke

Redaksjonen:

Lasse Gullvåg Sætre

Mari Eifring

Stian Nicolajsen

Miriam Sorge Folkvord

Jenny Dahl Bakken

Utforming: Lasse Gullvåg Sætre, Karna Buggeland Sælebakke og Fredrik V. Sand

Forsidefoto: Åsmund Sunde Valseth

Gitt ut av Rød Ungdom, Rødts ungdomsorganisasjon.

Osterhausgt. 27

0183 Oslo

22 98 90 70

ru@sosialisme.no

www.sosialisme.no

Visste du at?

50% av verdens eiendom eies av de 2% rikeste og de 50% fattigste i verden eier tilsammen 1% (UNU-WIDER 2006).

En alenemor fra USA ble i vår dømt til å betale 12 millioner kroner i erstatning til platebransjen for å ha fildelt 24 sanger på internett. Dette gir en snittpris på 500 000 kroner per sang.

Den amerikanske presidenten William H. Taft var så overvektig at han satte seg fast i badekaret i Det hvite hus. Kort tid etter fikk han installert et nytt, i XXXL-størrelse.

I juni 2005 var det flere i aldersgruppen 15 til 29 år som hadde fått med seg at det var Grandiosa pizzavalg enn som visste at det var stortingsvalg det samme året (TNS GALLUP).

Skilt ved fødselen?

Hva avgjør din stemme?

Rebell har spurt fire ungdommer om hva som er viktigst når for dem når de skal stemme i høst.

Eira (17)

Jeg stemmer for å hindre Frp i å komme i regjering, og da må venstresida bli så sterk som mulig.

Linda (17)

Skolepolitikken er veldig viktig. Det er viktig å se på hvordan man kan forbedre og fornye skolen.

Arwin (18)

Jeg vil stemme på et parti som tar rusproblematikk på alvor. Vi må hjelpe disse menneskene og gi dem ordentlig behandling.

Mia (23)

Vi trenger mer forebyggende arbeid rettet mot barn og ungdom og mer ressurser til fritidsklubber. Dette er mye viktigere enn å kutte skatter.

KRISETIDER?!

TEKST: IVER JOHANSEN AASTEBØL // FOTO: EIVIND WERRING

– Det er veldig kjedelig. Å endelig være ferdig, og så plutselig ikke ha noen jobb, sier Joakim Frikstad.

For 21-åringen fra Kristiansand kom krisa i verdensøkonomien på verst tenkelige tidspunkt. 3. april var han ferdig med læretida som elektriker. Med fagbrevet kom også beskjeden om at det ikke var jobb til han i YTT, selskapet hvor han har vært lærling.

Krisa som tok jobben fra Joakim, har nå herjet i over et år. Milliarder av dollar har forsvunnet på børsene, millioner av mennesker har blitt kastet ut i arbeidsløshet. Forsøkene på å la markedet selv ordne opp, har ført til nye børskrasj. Banker verden over har blitt reddet fra konkurs, på skattebetalernes regning. I Norge har regjeringen gitt bankene til sammen 450 milliarder i krisehjelp. Resten av arbeidslivet fikk 30 milliarder for å holde hjulene i gang.

De første tegnene på krise kom da det amerikanske boligmarkedet kollapset i 2007. Troen på evig vekst i boligprisene hadde ført til at bankene ga boliglån til folk med for lav inntekt, såkalte subprimelån. Med stigende boligpriser ville de kunne betjene lånet. Men når renta stiger, får folk likevel problemer med å betale for seg. Folk må pantsette huset, og bankene overtar hus i hopetall. Overfloden av hus presser prisene ned.

Resultatet blir at bankene må selge pantsatte hus med tap. Prisen de får for husene, er lavere enn summen de hadde lånt ut til dem som kjøpte huset. Tapene er enorme, og panikken sprer seg som en gressbrann til resten av økonomien.

Mange gir de risikable boliglånene skylda for krisa. Andre mener på sin side problemet ligger dypere enn som så.

Kalle Moene, professor i økonomi ved Universitetet i Oslo, har uttalt: – 'Subprime' er ikke så viktig, uten det hadde det kommet noe annet som hadde utløst dette. Det finansielle systemet er i seg selv en ustabil mekanisme og i dette tilfellet er det ikke noe vits i å lete etter den impulsen som fikk denne mekanismen til å vakle.

Også Joakims gamle læreplass YTT er rammet av krisa. Aksjeverdiene er halvert det siste året, og lønnsomheten i årets fire første måneder sank med 72 prosent. Slike tall gir ikke plass til å ansette nye. For Joakim betyr det mye tid til å se på TV, og en usikker framtid. Han søker stadig etter jobber, men får liten respons. Nå har han registrert seg hos et vikarbyrå, i håp om at mindre oppdrag kan føre til fast jobb senere. Han har fortsatt ikke blitt kontaktet. – Det er slitsomt å gå sånn. Jeg hadde vært veldig glad om jeg kunne fått noen faste

– Lovfest retten til lærlingplass!

Joakim Frikstad er bare en av mange på en trist statistikk. Økende arbeidsledighet gjør det ekstra vanskelig å være ungdom på arbeidsmarkedet. LO Ungdom i Trondheim merker godt den økonomiske krisa.

– Det vi ser, er at det mangler strategier, og at det ikke kommer konkrete ting for å gjøre det lettere for ungdom, sier Sonia Kvam (24), leder i LO Ungdom i Trondheim. – Her i Trondheim har vi Enhet for Arbeid og Kompetanse, som skal hjelpe dem som faller utafor med å skaffe seg jobb igjen. Støtten til dette tilbudet blir halvert, samtidig som det er økonomiske nedgangstider. Det er uheldig at det kuttes på slike tiltaksplasser.

– Det går verst utover de unge, fordi de har liten arbeidserfaring. De stiller bakerst i køen når det er få ledige jobber, sier hun.

Kvam frykter krisa gjøre det vanskeligere å få seg lærlingplass.

– Akkurat i Trondheim er det ikke så ille, men i resten av landet kan mange få problemer med å skaffe seg plass. Derfor er det så viktig å lovfeste retten til lærlingplass. Folk må få fullføre den utdanninga de har begynt på, avslutter hun.

rammer rundt livet, forteller han.

Hos NAV fikk han først avslag på dagpenger. – Jeg tok en privatisteksamen samtidig som jeg var lærling. Da mente NAV at jeg var student, og nekta meg dagpenger. To måneder gikk jeg uten inntekt, før de snudde. Heldigvis bor jeg fortsatt hjemme. Hvis ikke hadde det ikke gått, sier han oppgitt.

Krisa har ikke bare rammet økonomien, men også politikken. En etter en har forsvarerne av kapitalistisk markedsøkonomi måttet krype til korset. En av dem heter Alan Greenspan. Han rakk akkurat å gå av etter 19 år som sentralbanksjef i USA, før boligmarkedet i landet kollapset. I alle sine år på toppen av amerikansk økonomi lovpriste han kapitalismens voldsomme vekst og forsvarte markedets evne til å styre seg selv. Høsten 2008 fikk han derimot større problemer med å svare for seg. Da han

ble spurt om hans verdensbilde og det han hadde trodd på som sentralbanksjef nå viste seg å være feil, var svaret overraskende. – Absolutt, presis. Det er nettopp grunnen til at jeg ble sjokkert, for jeg hadde gått rundt i 40 år og trodd jeg hadde bevis for at det fungerte, fortalte Greenspan sjokkerte tilhørere. Med de ordene erklærte han høyresidens økonomiske politikk konkurs.

«Together we can do it,» oppmuntrer YTT med sitt slagord. Det hjelper lite for Joakim Frikstad. Han er offer for et marked med slagordet «every man for himself».

Anette (17)

Linda Strandmyr

BØLLEBRIGADEN

Siden bøllekurs ble satt i gang på åttitallet, har over 15 000 jenter deltatt på kursene. Denne gangen er det Anette (17) sin tur. Hvordan blir man egentlig en bølge, og hvorfor trenger verden flere av dem?

TEKST: MIRJAM SORGE FOLKVORD // FOTO: PRIVAT

– Jeg vil lære mer om feminisme, sier stavangerjenta Anette Nielsen (17). Så da ei jeg kjenner kom bort til meg på en konsert og spurte om jeg ville være med på bøllekurs meldte jeg meg på. – Jeg tror mange jenter ville ha godt av å komme seg på et slikt selvtilitskurs, sier Anette. Om ikke lenge skal hun selv bli en bølge, takket være Stavanger Rød Ungdom som arrangerer bøllekurs over en hel helg på Eiganes skole. Her skal "bøllene" gjennom alt fra mimeleker og debattøvelser til diskusjoner om hvorfor kvinner i Norge 2009 fortsatt tjener mindre enn menn. – Det blir spennende å se, sier Anette forventningsfullt.

For hva går egentlig dette bøllekurset ut på? Linda Strandmyr, jentepolitisk ansvarlig i Rød Ungdom har svar. – Bøllekursene setter fokus på struk-

turene bak forskjellsbehandlingen av gutter og jenter. Det er ikke tilfeldig at kvinner kun eier 1 % av verdens eieendom, at 7 av 10 ledere er menn og at damer i Norge fortsatt tjener 85 % av det menn gjør. Dette er urettferdig. Men for å kunne gjøre noe med urettferdigheten må jenter vite hvorfor det er sånn og ha tro på at de kan forandre på det. Det er det bøllekursene handler om, forteller Strandmyr.

Anette er selv ikke medlem i Rød Ungdom. Hun synes likevel ikke det er noe problem å gå på et kurs i regi av RU av den grunn. – Nei, det spiller ingen rolle. Det fine med disse kursene er jo nettopp at det ikke er viktig hvem du er eller hva du kan på forhånd. Jeg vil sikre at jeg sjøl tør å ta i litt mer. Det er viktig at jenter kan forsvare seg, både

psykisk og fysisk. Derfor støtter jeg kravet om at både bøllekurs og feministisk sjølforsvar bør få plass i skolen. Da ville det nå enda flere, sier Anette.

På Eiganes skole debatterer og diskuterer bølledeltakerne for harde livet. Kurslederne forteller at dette er en viktig del av det å tørre å pushe sine egne grenser. Kursleder Marte Johanne Lie Bjerke oppfordrer fra sidelinja: – Kom igjen! Vi må tørre mer!

Linda Strandmyr fra RU forteller at mange jenter går rundt hver dag og har en følelse av at noe ikke stemmer, men klarer ikke helt å sette fingeren på hva det er. – Helt fra fødselen av møtes vi jenter og gutter med forskjellige forventninger til hvordan vi skal se ut, hvordan vi skal oppføre oss og hvordan vi skal

velge i livene våre. Til og med hvordan vi skal prate. Strandmyr viser til en undersøkelse som viste at i helt vanlige en-til-en samtaler mellom gutter og jenter, snakket guttene 70 % av tida og jentene 30 %. Når de etterpå ble spurt om hvem som snakket mest, mente de begge at de hadde snakket like mye. – Dette sier noe om hvor dypt mange av disse mønstrene sitter. Strandmyr fortsetter. – Det er noe alle egentlig vet, men ingen gjør noe med. Derfor arrangerer vi bøllekurs, og kjemper for at kjønn skal inn i undervisninga i skolen.

En viktig del av bøllekurset handler også om det RU kaller skjønnhetstyranniet. Ifølge Strandmyr handler dette om at presset på utseende er spesielt sterkt for jenter. – Hver dag presenterer reklameindustrien oss for et skjønnhetsideal som er totalt uoppnåelig. Modellene er syltynne, og i tillegg retusjerte. Det er klart at det gjør noe med jenters forhold til sin egen kropp når de møter dette idealet hver eneste dag. Bare i Norge lider over 100 000 jenter av spiseforstyrrelser. For tenåringsjenter i Europa er anoreksi den tredje største dødsårsaken. Det er åpenbart en sammenheng her. På kurset snakker vi om hvordan vi kan kjempe mot dette skjønnhetspresset, blant annet gjennom å kreve at all retusjert reklame skal merkes, sier Strandmyr.

Søndag ettermiddag. Eiganes skole står tom og stille igjen. Etter vel overstått kurs og mottatt bøllediplom er Anette fornøyd med helga. Hun er fortsatt overbevist om at bøllekurs er noe mange jenter ville ha godt av. – Jeg kjenner jenter som er veldig forsiktige og aldri tør å ta skikkelig plass. Jeg tror det er viktig at jenter pusher seg selv og hverandre på det å ta ordet oftere og si fra når vi mener noe. Hun tenker seg litt om. – Det er så mange jenter som har så mange gode tanker og ideer – det er jo ingen vits i å tie stille om dem.

BLI MED PÅ BØLLEKURS

Vil du lære mer om jentekamp? Om kjønnsroller, skjønnhetsidealer, jentebilder og porno, og hvilken virkning det har på oss? Vil du lære å snakke høyt i forsamlinger, å stoppe trakassering og om hvordan du kan få bedre selvtillitt?

Rød Ungdom holder Bøllekurs for jenter over hele landet, både for skoleklasser, fritidsklubber, jentegrupper og venninnegjenger.

Ring 22 98 90 70 eller fyll ut skjema på
www.sosialisme.no

TEKST OG FOTO: STIAN NICOLAISEN

– Norske kuler er ikke snillere enn amerikanske

Kjartan (25) fra Tromsø er en av mange hundre norske ungdommer som har tjenestegjort i Afghanistan. Han dro for å bekjempe Taliban, men i dag er Taliban større enn på mange år.

Norge har deltatt i krigen i Afghanistan siden 2002. I dag er det omkring 500 norske soldater i landet, men det har på det meste vært så mange som 700. Aldri før har så mange norske soldater tjenestegjort i utlandet.

Fra 2006 til 2007 var Kjartan infanterisoldat og tjenestegjorde i Mazar-e Sharif og Meymaneh, nordvest i Afghanistan. Han har flere ganger vært i harde kamper mot afghanske opprørere. – En gang ble leiren vår angrepet med et såkalt Stalinorgel (sovjetisk rakettssystem, red. anm), forteller Kjartan. – Og en gang vi var på oppdrag utafor leiren ble vi angrepet med håndgranater.

Norske soldater i Afghanistan er ofte i kamp. I november samme år som Kjartan var i landet, drepte norske soldater fra 2. bataljon minst 25 mennesker i Ghownmach i Badghis-provinsen.

Har du selv drept noen i Afghanistan?

– Det har jeg nok ikke, men det er vanskelig å fastslå det med sikkerhet, sier Kjartan. – Vi skyter ofte fra lang avstand og det kan være vanskelig å vite om man har truffet eller ikke. Det er verre for dem som kommer nærmere på. Norske skarpskyttere ser tydelig den de skyter og har det mye verre.

De som mener det er trygt i nord har enten svært lite kunnskap, eller snakker mot bedre vitende.

Et land i krig

– Afghanistan er det fjerneste man kommer Norge, forteller Kjartan. – Alt man ser bærer preg av at landet er, og har vært herjet av krig. Nesten alle bygninger er skadet og overalt er det

rester av sovjetiske tanks og amerikanske helikoptere.

Afghanistan har vært i krig de siste 30 årene. I 1979 invaderte Sovjet landet, 22 år senere kom amerikanerne med Operation Enduring Freedom. Landet er i dag i borgerkrig og kontrolleres dels av regjeringen, dels av Taliban og dels av lokale krigsherrer. De hardeste kampene mellom Taliban og de utenlandske styrkene foregår nær grensen til Pakistan. I den norske debatten har det blitt skilt mellom det mer trygge nord og det farlige sør. Kjartan mener dette er feil og et eksempel på at norske politikere har lav kunnskap om krigen.

– I nord-vest er det relativt rolig, mens det i nord-øst er hardere kamper, forklarer han. Uansett befinner hele landet seg i en krigstilstand, og selv om nord-øst regnes som et rolig område, i følge norske politikere, er en norsk sol-

dat drept også der. – De som mener det er trygt i nord har enten svært lite kunnskap eller snakker mot bedre vitende, sier Kjartan.

Han synes ikke noe om at noen norske politikere ikke vil kalle det han har vært med på i Afghanistan for en krig. I stedet bruker de ord som konflikt og operasjon. – Det er utrolig at politikere kan påstå at Norge ikke deltar i en krig i Afghanistan, og at de kommer unna med det. Det eneste riktige og redelige er å kalle det en krig, slår han fast.

Norges rolle

7. oktober 2001 begynte USA å bombe mål i Afghanistan. De tok side med Nordalliansen i deres krig mot Taliban. Invasjonen var en del av Bush-regimets "Krig mot terror" og kom som et motsvar på terrorangrepet mot World Trade Center, 11. september 2001. Norge deltok i starten bare med en mindre gruppe spesialsoldater, men har siden trappest opp deltakelsen i krigen.

Alle norske partier har støttet krigen, unntatt Rødt. SV har nylig gått inn for å på sikt avvikle den norske deltakelsen. Motstanderne av krigen har i debatten blitt beskyldt for å svikte de norske soldatene i Afghanistan. Dette mener Kjartan er tull.

Det eneste riktige og redelige er å kalle det en krig.

– Å gå til krig er det mest ekstreme et lands regjering kan gjøre, og det er udemokratisk dersom man ikke skal få lov til å debattere dette, sier han. Jeg føler det ikke som å bli sviktet at folk debatterer krigen, og det tror jeg ikke andre soldater synes heller. Det er verre å prøve å skjule at vi faktisk er i en krig.

Går utover sivile

Som i alle kriger er det de sivile som blir hardest rammet av krigen i Afghanistan. I mai ble om lag 100 mennesker drept av et amerikansk bombetokt i en landsby i Farah-provinsen.

Er norske soldater mer forsiktige enn andre lands soldater? – En norsk kule

er ikke snillere enn en amerikansk, men norske soldater er for eksempel forsiktige med å kalle inn flystøtte, sier Kjartan.

Han forteller om en gang norske og amerikanske soldater var på oppdrag sammen, og kom til en landsby der de så en stor forsamling med mange våpen. Amerikanerne ville kalle inn flystøtte, men nordmennene insisterte på å undersøke nærmere. – Det viste seg at det var et bryllup, forteller Kjartan. – I Afghanistan er det vanlig å gå med våpen og å skyte i luften ved festlige anledninger. Det har derfor hendt at bryllup har blitt bombet av utenlandske styrker som har misforstått.

Bør vi hente soldatene hjem? – Vi bør trekke oss ut av krigen dersom vi føler at vi ikke er i stand til å vinne krigen, eller oppnår noen form for bedring i livsvilkårene til det afghanske folk, avslutter Kjartan.

Flere hjemkomne soldater som har uttalt seg til media har blitt utsatt for trusler, Kjartan vil derfor ikke stå fram med fullt navn.

FAKTA : KRIGEN I AFGHANISTAN

- Ca. 55 000 utenlandske soldater er til stede
- 4 norske soldater er blitt drept
- 2118 sivile ble drept i 2008 på grunn av krigen
- Afghanistan er på 174. plass av 178 på FNs skala over levekår
- Gjennomsnittelig levealder i Afghanistan er 44 år.

Kilder: FN, Wikipedia.

Kommentar

Ingeborg Steinholt

Rødt har to hovedkrav i denne saken. Det første er; Hent soldatene hjem! Man må slutte å pakke inn og tåkelegge alt som handler om Afghanistan. Norge deltar i en angrepskrig. Rødt er imot krig generelt, og denne krigen spesielt har sørget for å droppe levestandarden i Afghanistan ned på bunnen av FNs skala over levekår.

For det andre krever vi; Bruk penger på bistand, ikke bomber og granater. Det militære budsjettet vårt i Afghanistan er latterlig stort, sammenliknet med hva vi bruker på bistand. Hadde vi satt inn de midlene vi i dag bruker på å frakte soldater rundt i tanks, til å heller hjelpe afghanerne til å bygge opp et land som ligger i grus, ville det faktisk utgjøre en forskjell.

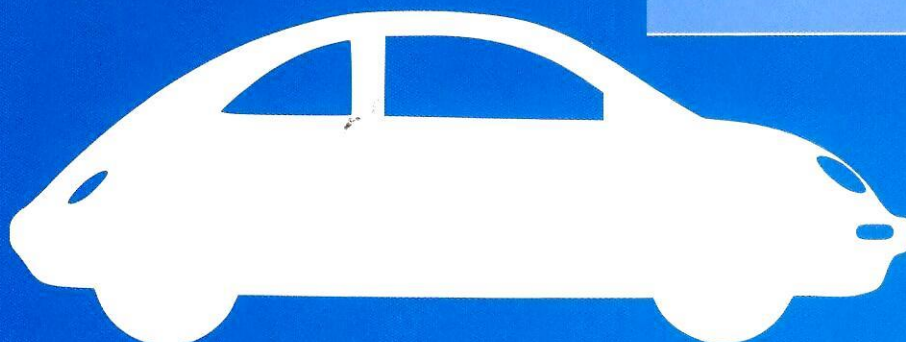
Ingeborg Steinholt er 23 år og stortingskandidat for Rødt Nordland.

Mellom 550 og 2200 mennesker dør hvert år en for tidlig død på grunn av svevestøv fra veitrafikk.

I 2030 vil det være en million flere reiser i Oslo og Akershus enn i dag, på grunn av befolkningsvekst

Bilbruk koster samfunnet dobbelt så mye som busstransport, på grunn av forurensing, ulykker, støy og kø.

Hvis man reiser fra Oslo til Fredrikstad med bil, slipper man ut 31 ganger mer CO2 enn om man hadde tatt toget.

Svevestøv fra veitrafikk koster samfunnet 28 milliarder årlig.

Veitrafikk står for en femtedel av de totale norske klimagassutslippene.

PROBLEMET

i

I den belgiske byen Hasselt har de gratis kollektivtransport. Det har gitt en økning på 1200% i antall reisende, og kommunen regner med å spare penger på ordningen.

En buss er mer miljøvennlig enn tre biler. Derfor trengs det bare tre bilister som velger bussen for at miljøet skal gå i pluss.

i

En moderne jernbane med dobbeltspor kan frakte tre ganger flere enn en firefelts motorvei.

Siden 1964 har over 15000 mennesker blitt drept på norske veier. I Japan har de hatt høyhastighetstog siden 1964, uten en eneste dødsulykke.

i

Kommentar

Bjørnar
Moxnes

Rødt mener gratis kollektivtrafikk i byene og et billigere, bedre utbygd tilbud i distriktene er fullt gjennomførbart. Persontransporten har gjennom bil- og flytrafikk ansvaret for en stor del av Norges klimagassutslipp.

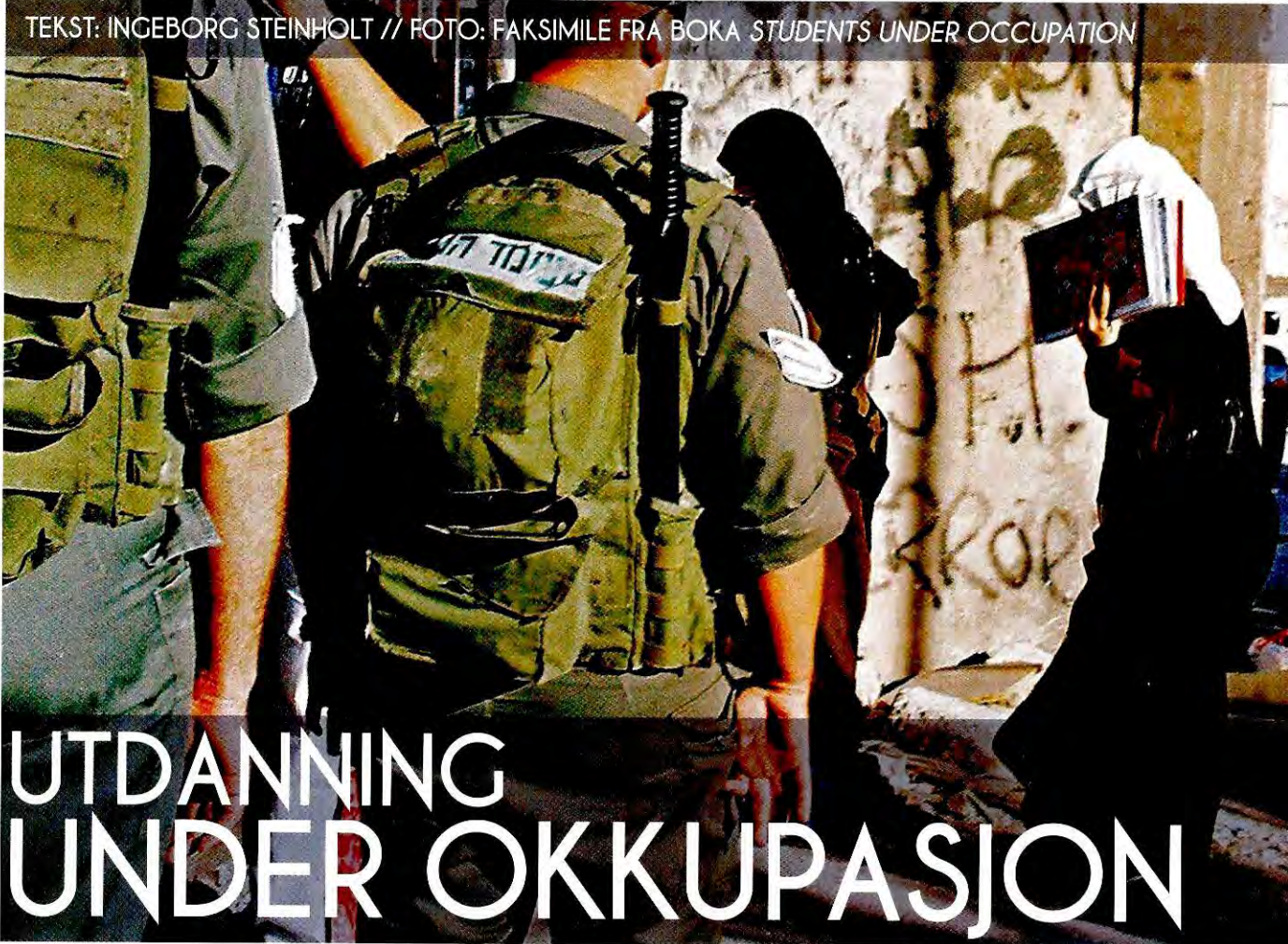
Slik det fungerer i dag straffer det seg økonomisk å reise kollektivt – derfor må vi ta klart standpunkt mot privatisering i kollektivtrafikken, for mer statlig ansvar. I distriktene er tilbudet ofte så dårlig at man i første omgang må satse på å bygge det ut, så det å reise kollektivt blir et realistisk alternativ for folk.

Strekningene Oslo-Bergen-Trondheim-Stavanger er blant de mest trafikkerte strekningene i Europa. Med høyhastighetstog vil Trondheim-Oslo ta rundt 3 timer, mot dagens 7. På sikt vil dette gjøre den forurensende flytrafikken overflødig.

Bjørnar Moxnes er 27 år og stortingskandidat for Rødt Oslo.

LØSNINGA

TEKST: INGEBORG STEINHOLT // FOTO: FAKSIMILE FRA BOKA STUDENTS UNDER OCCUPATION

UTDANNING UNDER OKKUPASJON

Studenter og skoleelever i Palestina lever hver eneste dag med frykten for å komme til stengte skoler, bli arrestert mens de studerer eller å bli angrepet av israelske soldater.

Den israelske okkupasjonen hindrer utviklingen av Palestina som selvstendig nasjon, mener organisasjonen Right to Education (R2E). Vi møtte "Fatima" (25) som jobber for R2E ved Birzeit universitet i Ramallah, Palestina. Av sikkerhetsmessige årsaker kan hun ikke stå fram med navn og bilde. Fatima mener R2E fyller en viktig rolle i konflikten mellom Israel og Palestina.

– Studenter og elever på Vestbredden og i Gaza blir regelmessig utsatt for overgrep fra den israelske hæren. Vår viktigste arbeidsoppgave består i å observere og rapportere disse overgrepene til omverdenen, sier hun.
– Det å leve i et land som er under

okkupasjon er ikke enkelt. Og det å utdanne seg er enda vanskeligere. Det er åpenbart at Israel ikke ser på palestinske ungdommer som noen som har rett til utdanning på lik linje med andre unge, sier hun opprørt.

Overgrepene mot studenter hindrer mange fra å få den utdanningen de ønsker seg. – Noe av det viktigste er at studentene ikke kan være sikre på at de kommer fram til skolen når de skal, eller i det hele tatt, sier Fatima.

I tillegg til at studenter fysisk kan bli hindret i å komme seg til eller fra skolen blir studenter regelmessig fengslet. Også på skolen eller på studenthjem. Det kan være fordi de er involvert i studentpolitikk, er mistenkt for å være involvert i det, eller bare fordi de var på feil sted til feil tid.

Men det er ikke bare de gjentatte, daglige overgrepene som opptar Fatima og R2E. For 27. desember 2008 begynte en av de verste israelske angrepene mot Palestina på flere år. Over 60 F16-fly

bombet den innesperrede befolkning på Gazastripen som ikke hadde sjans til å slippe unna. Dagen etter ble Islamic University of Gaza bombet søndag og sammen. Den massive bombinga av sivile mål fortsatte i flere uker senere.

– Hvor er den akademiske fordømmelsen av denne bombinga, spør Fatima. – Verdenssamfunnet reagerer ofte raskt og hardt om retten til utdanning blir angrepet andre steder i verden, men når det skjer i Palestina hører vi lite eller ingenting.

R2E mener at den israelske staten bevisst og konsekvent angriper palestinske utdanningsinstitusjoner. – En fri og uavhengig utdanning for palestinske ungdommer truer den israelske okkupasjonen, mener Fatima. – Nettopp derfor er utdanning en helt nødvendig brikke i utviklinga av Palestina som sjølstendig land, avslutter hun.

Les mer på <http://right2edu.birzeit.edu>

HØYRES NYE SKOLEPOLITIKK ER HUNDRE ÅR GAMMEL

Høyre vil gi elever karakterer fra femteklasse. Fremskrittspartiet går enda lengre og skal sikre dannelse, folkeskikk og disiplin ved å gi tredjeklassinger karakterer i orden og oppførsel.

Høyresidens nye skolepolitikk er i virkeligheten en tidsreise til starten av 1900-tallet.

TEKST: STIAN NICOLAISEN // FOTO: CAITLYN WILLOWS/CC

– Helt frem til 70-tallet var det karakterer fra fjerdeklasse, sier skolehistoriker Tove Aarsnes Baune. Hun har skrevet boken "Den skal tidlig krøkes..." om norsk skoles historie, og forteller at høyresidas karakterforslag har blitt prøvd ut før: – Det var noen elever som "dumpet", det vil si at de måtte gå et år om igjen på grunn av for dårlige karakterer.

Vil fjerne enhetsskolen

Både Høyre og Frp ønsker også flere privatskoler. Dersom de skulle lykkes, vil det ikke være første gang det er mange privatskoler i Norge. – Frem til 1930-tallet var en stor andel av skolene private. Den offentlige skolen i byene var i praksis fattigskolen, mens barn av bedrestilte foreldre gikk på privatskole, forklarer Aarsnes Baune.

Enhetsskolen er en måte å organisere skolen på som sikrer alle like muligheter. På Wikipedia heter det at "som

pedagogisk tanke forutsetter den at alle elever, uansett forutsetninger, integreres i samme skolesystem". Frp skriver i sitt program at de vil fjerne enhetsskolen. Dette er heller ikke et nytt påfunn, og vil sette skolen langt tilbake i tid.

– Høyresiden ønsker seg et differensiert skolesystem, sier Aarsnes Baune. – Det vil si at barna ikke går sammen i skolen, men at de gis et undervisningstilbud som er tilpasset deres evner og anlegg.

– Det at alle elever skal gå på samme skole, uavhengig av sosial bakgrunn, kjønn og religion har vært venstresidens prosjekt, sier Aarsnes Baune.

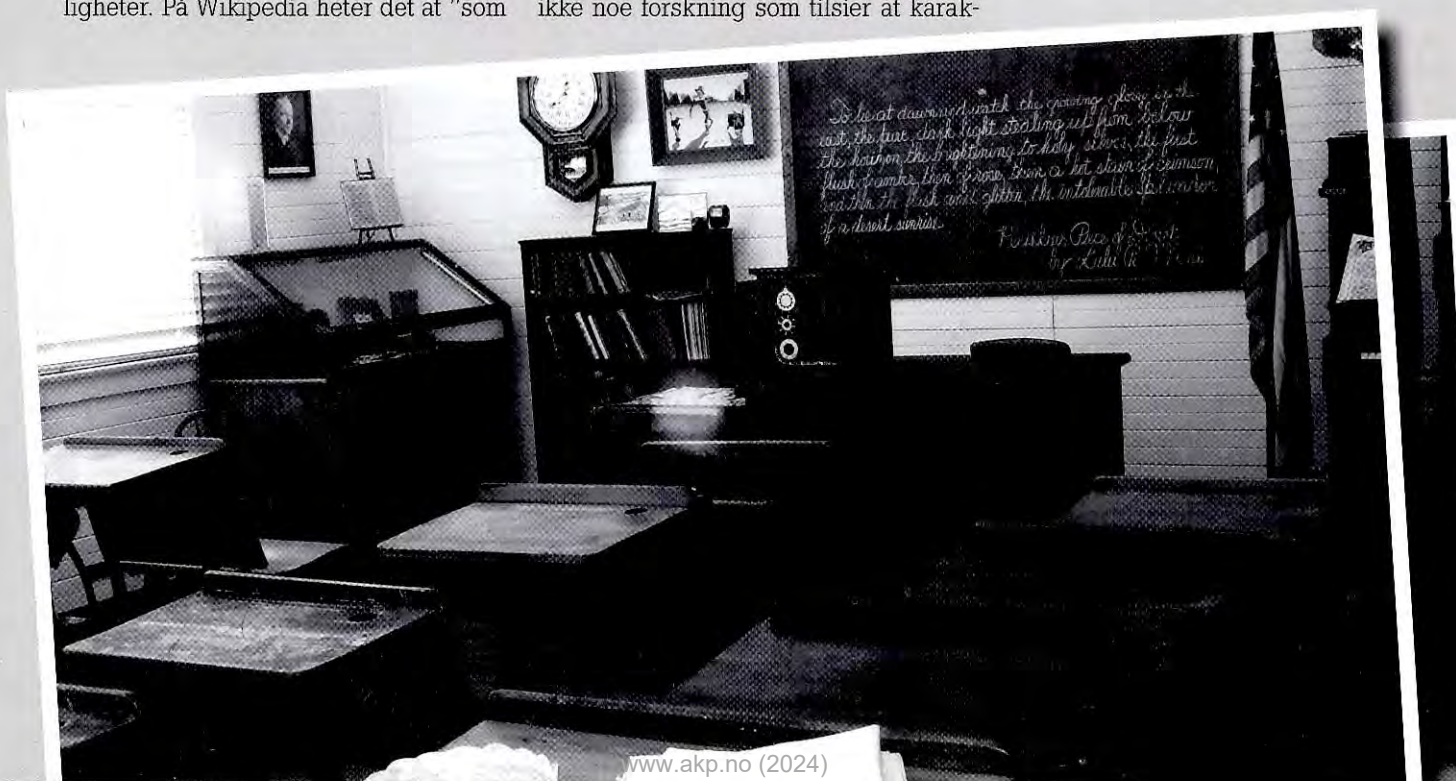
Elevorganisasjonen advarer mot høyreskolen

Elevorganisasjonen er ikke spesielt begeistret for høyresidens forslag om å begynne tidlig med karakterer. – Det er ikke noe forskning som tilsier at karak-

terer så tidlig gir mer læring, sier Ingrid Liland, leder i Elevorganisasjonen. Hun sier videre: Måten man vurderer elevene på må forbedres, men mer karakterer er ikke veien å gå.

– Elevorganisasjonen er for en felleskole der alle skal få tilpasset opplæring og tilrettelagt opplæring innenfor det offentlige. Det er et grunnprinsipp for oss at det er likhet til opplæring og like muligheter til utvikling for alle elever. Derfor skal ikke utdanning være konkurranseutsatt, sier Liland.

Skolen i Norge har de siste hundre åra utviklet seg i retning av mer elevdemokrati og mindre karakterpress. I Stortingsvalget blir det avgjort om denne utviklingen skal fortsette, eller om skolen skal skrus tilbake til større forskjeller og færre rettigheter for elevene.

Det store oljeslaget

Glem Waterloo. Glem slaget på Stiklestad. Slaget det står om nå heter Lofoten og Vesterålen. På den ene siden står miljøbevegelse, fiskere og lokalbefolkning, på den andre en stor og mektig oljeindustri. Hvem vil gå seirende ut av oppgjøret?

TEKST: MARI EIFRING // ILLUSTRASJON: BÅRD SANDEMOSE/LASSE GULLVÅG SÆTRE

Siden 1990 har oljeindustriens samlede klimagassutslipp nesten doblet seg, og i dag står oljeindustrien for en firedel av de norske utslippene. I havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen i Nordland er det funnet tegn på at det finnes olje og gass. Dette har vakt stor interesse hos oljeindustrien og tilsvarende skepsis hos mange andre. For det er mange som mener mye om framtida for Lofoten og Vesterålen.

En av dem er leder i Natur og Ungdom (NU), Ingeborg Gjærum. Hun peker på at dersom norske klimagassutslipp skal ned, er vi nødt til å sette grenser for oljeindustrien, og at de grensene bør begynne med Lofoten og Vesterålen. – Havområdene her er unike, blant annet finner vi et av verdens største korallrev, og ikke minst fødestua for den siste store torskebestanden i verden. Hvis vi ødelegger naturen vår her, får vi den aldri tilbake, sier NU-lederen.

Å verne eller ikke verne

Gjærum står ikke alene; en undersøkelse utført av Opinion i juni viste at hele 54 prosent av befolkningen i Lofoten sier nei til oljeboring, mens bare 22 prosent ønsker oljenæringen velkommen. Engasjementet mot oljeboring har ført til at Folkeaksjonen for oljefritt Lofoten og Vesterålen ble stifta i januar 2009, og siden da har det blitt starta opp lokallag i hele Norge, fra Tromsø i nord til Moss i sør. Skulder ved skulder med miljøbevegelsen og Folkeaksjonen står også fiskerne i regionen. De representerer en av de viktigste næringsveiene-, og selve grunnlaget for sivilisasjonen i Lofoten og Vesterålen. Mange av fiskerne er reddet for at oljeutvinning vil ødelegge matfatet for fisken, og dermed også deres næringsgrunnlag.

Sigbjørn Aanes er informasjonssjef i Oljeindustriens Landsforening (OLF) og

er av en annen oppfatning. Han mener at området ikke bør vernes mot oljeutvinning. – Det skal drives oljeutvinning med en lavest mulig risiko. Dessuten, når det gjelder olje og fisk er ikke den største risikoen ulykker fra oljeutvinning, men snarere at skip kan gå på grunn i området, påpeker han. Aanes tror heller ikke oljeutvinning i Lofoten og Vesterålen vil ødelegge for Norges klimaforpliktelser. – Det vil ikke bli produksjon i Lofoten og Vesterålen før tidligst i 2030, og vi ser på produksjonskurven at Norge vil ha langt mindre oljeproduksjon da enn det vi har i dag. Det er med andre ord ikke snakk om å opprettholde nivået fra i dag, det vil uansett være et lavere nivå, mener han.

En politisk thriller

Aanes representerer en stor og mektig oljeindustri som er vant til å få viljen sin. Fram til i dag har oljenæringa fortsatt til gode å få nei i Stortinget når de har bedt om tillatelse til å starte opp oljeutvinning. Denne gangen er det vanskeligere å spå om oljeindustrien vil få sitt ja fra politikerne. Oljeboring i Lofoten og Vesterålen ligger nemlig an til å bli en politisk thriller nesten uansett hva slags regjering vi ender opp med etter høstens stortingsvalg.

På borgerlig side er nemlig Venstre og KrF imot oljeboring, mens både Høyre og Frp er tydelige forkjempere. På rødgrønn side ligger det også an til å

My Little Pony: Rocker mot olje

Rebell har tatt en prat med indiebandet som i tillegg til å lage fantastisk musikk også er lidenskapelige oljemotstandere.

Hvorfor er et band som dere opptatt av en sak som olje egentlig?

Det var noen som sa til oss at klimaendringene er farlige, urettferdige og allerede i gang. Siden har vi lært at oljeboring henger sammen med CO2-utslipp, og at den enkleste måten å kutte utslipp på er å la olja ligge under havets bunn. Å si tydelig nei til oljeboring for eksempel utenfor Lofoten og Vesterålen er derfor et svært enkelt valg å ta, som verken krever RU-medlemskap eller universitetsstudier.

StatoilHydro har gitt flere artister stipend gjennom StatoilHydroprisen. Hva ville dere gjort hvis dere vant denne?

Å tro at StatoilHydro gir penger til popband og hyggelige festivaler fordi de liker å gå på konsert er å være veldig naiv. Når oljeindustrien ikke kan reklamere for det de faktisk driver på med er det lettere å rette oppmerksomheten mot noe helt annet. Dersom vi skulle få et stipend i framtida ville vi nok gjort noe lurt. Kanskje vi rett og slett ville nektet å ta i mot, og heller gitt fra oss en flott Lofottorsk?

Hvem tror dere vinner slaget om Lofoten og Vesterålen?

Folkeaksjonen for oljefritt Lofoten og Vesterålen samler tusenvis av underskrifter og har lokallag over hele landet. Å åpne et så sårbart område for oljeboring er jo direkte galskap, så vi regner med at Folkeaksjonen vinner slaget. Om ikke skal vi spise lua vår.

bli en spennende dragkamp. I tillegg til Rødt, har SV og Senterpartiet sagt klart nei takk, mens Arbeiderpartiet fortsatt vil se det an. Ingenting tyder altså på at det kommer til å bli stille rundt Lofoten og Vesterålen framover.

Den store finalen

I 2010 skal Forvaltningsplanen revideres. Det er denne som avgjør om det skal bli oljeboring eller ikke, og dermed går slaget om Lofoten og Vesterålen inn i den siste og avgjørende finalen. Da blir det klart hvem som taper, og hvem som står igjen som seierherre og får bygge framtida for Lofoten og Vesterålen. Ifølge Sigbjørn Aanes og oljeindustrien vil olje og gass kunne være grunnstein-

en for framtida til regionen i nord: – Olje og gass kan bidra positivt, spesielt med høykompetanse-arbeidsplasser som trengs, sier Aanes. Men for Ingeborg Gjærum, Folkeaksjonen og fiskerne er det annerledes. – Fornybare næringer som reiseliv og matproduksjon vil være viktig for denne regionen, og derfor er så mange kritiske til oljevirksomhet her, sier Gjærum. Hun er overbevist om at utfallet av oljeslaget er helt avgjørende for regionens framtid. – Man kan jo spørre seg hva slags framtid Lofoten og Vesterålen egentlig har, dersom vi bestemmer oss for å satse på kortsiktige oljearbeidsplasser og dermed ofrer de næringene som kan vare evig, avslutter hun.

Hva slags framtid vil du ha for Lofoten og Vesterålen?

Vi spurte tre ungdommer fra Lofoten og Vesterålen om hva de selv ønsker seg for framtida i nord. // FOTO: BENTE LORENTZEN

1. Bør det åpnes for oljeboring i Lofoten og Vesterålen?

2. Hva annet bør man i så fall satse på?

Thon Verdonck
18 år
Sortland/Belgia

1: Har ikke satt meg helt inn i saken, men er en naturmann, så er vel imot, tror jeg.

2: Vet ikke helt, vindkraft? Nei, jeg vet, musikk!

Marte Løvlie Olsen
22 år
Henningsvær

1: NEI! synes vi skal bruke statens millioner på noe mer framtidsrettet enn oljeboring.

2: Synes vi skal begynne med andre næringer. Turisme er noe å satse på, Norge har stort potensiale knyttet til turisme, det er veldig mange uutnyttede ressurser knyttet til reiseliv.

Johannes Malnes
15 år
Henningsvær

1: Nei! Tenk om noe går i stykker og det fører til at fisken dør.

2: Vindkraft, nei, da dør fuglene. Hvis med vindmøller under vann, jeg mener bølgekraft.

KOM PÅ RØD UNGDOMS
FEMINISMEFESTIVAL
2009

6. - 8. NOVEMBER
NORDSETER SKOLE, OSLO

WWW.FEMINISME.NO

– Vi trenger flere opprørere!

Rebell har møtt Knut Joner som spiller motstandsmannen Kjakan i kinosuksessen "Max Manus". Selv er Knut Joner mest opptatt av at ungdom må bruke stemmen sin.

TEKST OG FOTO: MARI EIFRING

Knut Joner (21) hadde en heldig dag, den dagen Aksel Hennie var innom et klippestudio i Oslo og tilfeldigvis oppdaget Knut i filmen "Respekt". Det førte nemlig til at Knut litt senere skulle gjøre nasjonalt gjennombrudd med rollen som motstandshelten Gunnar "Kjakan" Sønsteby i filmen "Max Manus". Den første helga filmen gikk på norsk kino hadde den over 140 000 besøkende, noe som går ned i historien som Norges mest besøkte premierehelg noensinne. Joner er likevel ikke bekymret for at han i en alder av 21 år skal ha nådd toppen av karrieren med filmen: – Altså, jeg tviler på at jeg kommer til å gjøre like store kassasuksesser senere, men det er mye annet jeg har lyst til å gjøre. Jeg kunne for eksempel godt tenkt meg en større rolle i en mindre film, sier han.

Det målet virker slett ikke uoppnåelig, Joner fikk svært gode kritikker for sin tolkning av "Kjakan" Sønsteby. Han var leder av "Oslo-gjengen" hvor også Max Manus var med, og gjennomførte flere sabotasjeaksjoner mot de tyske styrkene som okkuperte Norge. Sønsteby er i dag Norges høyest dekorerte borger, og både han og de andre i Oslo-gjengen blir hyllet som frigjøringshelter.

Frigjøringshelter og terrorister

Det ble derfor mye rabalder da partiet Rødt lagde en filmsnutt hvor de sammenlignet Max Manus og Oslogjengens kamp mot den tyske okkupasjonen, med afghanske opprøreres kamp mot den amerikanskledede

okkupasjonen. Hos Knut Joner falt imidlertid Rødts filmstunt i smak, og han mener det er viktig at noen sier ifra om likhetene. – Det er en sammenligning som bør gjøres. Afghanerne er også et okkupert folk, og har rett til å gjøre motstand, sier han, og legger til: Vi har ikke noe nede i Afghanistan å gjøre. Nå er det på tide å hente de norske soldatene hjem.

Han mener at selv om det Kjakan og Max Manus gjorde var i en an-

nen tid, er det påfallende hvordan de blir dyrket som helter, mens andre som slåss mot okkupasjon andre steder blir stemplet som terrorister. – Det er seierherrene som skriver historien. Derfor er det lett å sette medaljer på de norske motstandskjemperne, siden det jo var vi som vant. Men historien kunne endt annerledes, og da ville man kanskje sett på det på en annen måte, sier Joner.

Bruk stemmen

Til høsten er det stortingsvalg, og Joner er klar på at det er viktig å bruke stemmeretten sin. – Stemmer man ikke, har man ikke noe man skal ha sagt. Man må bruke de demokratiske rettighetene man har, oppfordrer han. Selv legger han vekt på kulturpolitikk når han skal stemme, men synes det viktigste er helheten. – Vi har det ikke så verst i dag, det kunne ha vært mye verre. Men jeg synes likevel det mangler litt.

Joner har selv vært innom Rød Ungdom, og mener man trenger flere unge, kompromissløse folk. Flere opprørere – Kjakan og de andre var jo også unge da de slåss mot okkupasjonsmaktene. Men de slåss for å komme tilbake til det bestående, det de hadde før.

Ungdom som vil kjempe for å endre systemet må tenke annerledes. Han tenker seg litt om når han må svare på hva de i så fall bør gjøre. – Ungdom har jo rett, men må sørge for at de blir hørt. Så skrik høyt, avslutter han.

GRUNNER TIL Å REISE TIL GRAN CANARIA

TEKST: JØRGEN STRICKERT

Terje Tysland. Jeg velger å starte denne artikkelen med ordene «Terje» og «Tysland». Ikke fordi den på noen som helst måte skal handle om Terje Tysland. Men det finnes ingen artikkel som blir dårligere av å starte med Terje Tysland. Alle blir bedre. Og bare marginalt lengre. Dessuten: hvem vil vel ikke heller diskutere Terje Tysland enn den forestående valgkampen? Utelukkende syke mennesker. Og muligens Terje Tysland. La oss gå videre i artikkelen. Hva kan vi forvente oss av årets valgkamp?

Tidligere i år presenterte avisen Verdens Gang en gjennomgang av landsmøtetale til alle partilederne fra i fjor. Gjennomgangen besto i å telle antall ord i talene. Du kan si mye rart om VG-journalister, men telle kan de. Den som brukte klart flest ord var Venstre-leder Lars Sponheim med 11.413. Færrest ord brukte Fremskrittspartiets formann, Siv Jensen: 3867. Det samme mønsteret gjentar seg i vokabularet: Lars Sponheims ordforråd er på 2186 ord, mens Siv Jensen bare trenger halvparten: 1063. Siv Jensen leder i skrivende stund Norges største parti. Lars Sponheims parti er fremdeles ikke større enn at han kan omslutte alle medlemmene samtidig i en bamseklem.

Det var også andre, mindre oppsiktsvekkende funn i VGs gjennomgang: Det er selvfølgelig ingen som sier «sosialisme», heller ikke Sosialistisk venstreparti. Pussigst er kanskje at Dagfinn Høybråten sier «Malawi» hele ni ganger. Det lønner seg ikke å si «Malawi». For det første har det tre stavelser, for det andre ligger det i Afrika. Og så ni ganger da, gitt. Den viktigste konklus-

jonen er likevel: En politiker lykkes best ved å si så lite som mulig med færrest mulig ord. Og selvfølgelig spiller det ingen rolle om Lars Sponheim sier «Stortinget» 17 ganger og «regjering» 59 ganger. Av og til holder det å si «snikislamisering» én eneste gang. Gjennom naturlig utvalg og kampen for tilværelsen vil vi snart være i en situasjon hvor våre folkevalgte i beste fall grynter støtvisse enstavelser til oss.

Det er dårlige nyheter for partiet Rødt, som ikke sjelden tyr til komplekse, rasjonelle resonnementer for å resonnerer rasjonelt om komplekse ting. Og det er dårlige nyheter for samfunnet, som ofte kan ha bruk for komplekse, rasjonelle resonnementer. Og det er elendige nyheter for Malawi.

Det er ingen grunn til å regne med at årets valgkamp blir mer fruktbar, givende og klargjørende enn tidligere, bare fordi Viggo Johansen ikke er på tv hver kveld. Politiske kommentatorer (det gode samfunns arbeidsløse) har allerede varslet at valgkampen 2009 vil bli hard (bråkete), intens (overalt) og krystallisert (løgnaktig). Medieanalytikere (det gode samfunns byoriginaler) har varslet at årets valgkamp vil være revolusjonerende annerledes enn tidligere valgkamper – fordi den vil foregå på internett. Der porno, lurendreieri og snakkende katter bor.

I år er alle enige om at valget står mellom Jens og Jensen. To partier. To personer. To klare motpoler. Akkurat som i USA, demokratiets vugge. Akkurat som i Iran, hvor valgkampen som kjent sto mellom det sittende regimet (som gikk inn for å steine forbrytere) og den mer

moderate opposisjonen (som går inn for singling). Men egentlig ligger vi lyså foran både USA og Iran. Hos oss er forskjellene mellom de to motpolene så marginale, at vi egentlig har én kandidat: Jens Jensen. Hvor er Terje Tysland når man trenger ham?

Antagelig på Gran Canaria, og det kan man jo godt forstå.

Jørgen Strickert (29) er i dag statsansatt radioarbeider, men debuterte som entertainer i skoledebatter for Rød Ungdom på midten av 90-tallet.

QUIZ

Internasjonalen

- 1) Hvilke farger har det afghanske flagget?
- 2) Hva kalles de to gjenværende palestinske områdene?
- 3) Hva heter de to folkegruppene på Sri Lanka?

Kriser

- 1) En dans har gitt navn til den økonomiske krisa som herjet Argentinga på starten av 2000-tallet. Hvilken?
- 2) Hvilket språk stammer ordet "krise" fra?
- 3) Hva gjorde Norges Bank kort tid før den amerikanske bankgiganten Lehman Brothers gikk konkurs i september 2008?

Revolusjonære og revolusjonerende artister

- 1) Hvilket land kommer opprinnelig den fargerike artisten M.I.A. fra?
- 2) Hva slags slektskap er det mellom de to rapperne Elling og Aslak i Gatas Parlament?
- 3) Hvem sang "Don't you know I'm talking about a revolution"?

FAST: Internasjonalen: 1. Svart, rødt, grønt og hvitt 2. Gaza og Vestbredden 3. Singalesere og tamiler
Kriser: 1. Tango – Tangokrisa 2. Gresk (krisis) 3. Kjøpte enda flere aksjer i selskapet som gjorde at man til sammen hadde 17,5 millioner aksjer, og tapte opp mot 1 milliard kroner
Revolusjonære og revolusjonerende artister: 1. Sri Lanka 2. De er brødre 3. Tracy Chapman

Annonse:

M

Kjøp i bokhandel eller på www.manifest.no

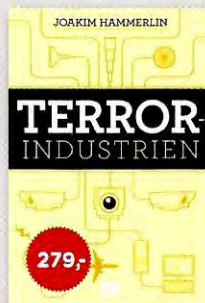

AUDUN LYSBAKKEN
OG INGVAR SKJERVE

Deltakerne

«Det beste med denne boka er at den er såpass åpen, at jeg tar meg selv i å bli sittende og pønske ut egne ideer til hvordan man kan utvikle demokratiet (...). Og det er vel det flotteste man kan si om en bok, at den stimulerer til videre tenkning og debatt.»

BJØRGULV BRAANEN, *Klassekampen*

JOAKIM HAMMERLIN
Terrorindustrien

«Utover å være overbevisende, akademisk vederheftig, utmerker Hammerlin seg ved å beherske en særdeles leservennlig sakprosa.»

GEORG APENES,
Klassekampen

LOTTA ELSTAD

En såkalt drittjobb

«Det er faktisk et lite sjokk å lese En såkalt drittjobb.»

Dagens Næringsliv

nå 119,-
(ved bestilling på nett)
for 229,-

MARI EIFRING OPP MOT VEGGEN

Mari Eifring (22) meldte seg inn i Rød Ungdom i 2003 etter å ha arrangert elevstreik mot krigen i Irak på skolen sin. Seks år senere er hun leder for organisasjonen. Fortsatt er hun brennende engasjert, og mener Rød Ungdom har svaret på hva verden trenger.

RU er jo revolusjonære. Hva betyr egentlig det?

Det betyr at det trengs en grunnleggende endring av samfunnet. Man kan lage mange bra reformer på Stortinget som gjør at folk får det bedre. Men de grunnleggende årsakene til urettferdigheten i verden, handler blant annet om at noen få har monopol på de ressursene og verdiene som fellesskapet burde ha bestemt over. Det vil vi gjøre noe med.

En del vil kanskje si at det er litt ekstremt?

Jeg synes det er mer ekstremt at man i dag bruker mer penger på å forske på Viagra enn på AIDS-medisiner. Eller at man brenner korn for å holde prisene oppe samtidig som millioner av mennesker sultar. Vår politikk er et fornuftig svar på dagens system. Det er dagens system har skapt finanskriser, klimakriser og matvarekrise, som alle har enorme konsekvenser for vanlige folk. Jeg mener alle signaler tyder på at vi må forandre måten samfunnet er organisert på, og den forandringa kaller vi i RU for revolusjon.

Vil RU at alle skal være helt like?

Vi vil at alle skal kunne ha like forutsetninger. Mange på høyresida later som de tror vi vil at alle skal være helt like hverandre og gå likt kledd. Det er litt morsomt at en gjeng som selv stort sett ser ut som de har hårgelé og dressjakker som påbudt uniform skal anklage andre for likhetspress. Det er jo de som marsjerer i takt. For vår del handler det om at vi vil ha et samfunn som gir like muligheter til alle. Vi vil ikke ha et A-og B-samfunn der størrelsen på lommeboka hvilke mulighetene du har i livet.

Dere er jo for høyere skatter, vil ikke det gå utover folk flest?

Det er sant at vi er for høyere skatter, men det er bare for de som tjener aller mest og som har råd til å betale mer skatt. Mer skatteinntekter betyr mer penger til skole, kultur og velferd. Men vi er også for skattelette til de som er lavtlønte. RU vil øke frikortgrensa til 100 000 kr sånn at de som tjener aller minst får mest mulig velferd ut av lønna si, og slik at ungdommer skal slippe å betale så mye skatt.

Hvis du kunne velge hvem du ville hatt som statsminister i Norge, hvem ville du valgt?

Når USA har fått sin første svarte president, er det på tide at Norge får sin første homofile statsminister. Torstein Dahle (leder i Rødt) ville vært et veldig godt alternativ.

– Og sist men ikke minst, hvem er din favoritt-superhelt?

– Batman er favoritten, mest på grunn av kostymet. Men selv om han gjør en god jobb med å bekjempe ondskap, er hans alter ego, Bruce Wayne, Gotham Citys største kapitalist. Sånn sett skaper han større problemer for verden enn skurkene han slåss mot. Dette viser bare at superhelter ikke er til å stole på, og at det er vi som må jobbe for forandringer selv!

BLI MED I RØD UNGDOM WWW.SOSIALISME.NO

